

La pau dins un triangle

L'agenda del primer ministre israelià, Ehud Barak, és molt ambiciosa, però poc temptadora per a El-Assad i Arafat, que no tenen tanta pressa.

JOAN ROURA

Tres persones: Ehud Barak, Iàsser Arafat i Hafez el-Assad. Tres països: Israel, Palestina i Síria. I tres mesos del 2000: febrer, juliol i setembre. De tres en tres, el Pròxim Orient es prepara per entrar en el tercer mil·lenni amb la mirada posada en aquests tres vèrtexs del mateix triangle.

Pel febrer, Barak i Arafat ja han avançat que volen arribar a un gran acord de principis sobre la pau definitiva entre israelians i palestins, i sobre l'estatut final dels territoris palestins ocupats i autònoms on, sens dubte, nascerà algun dia el nou estat de Palestina.

El 7 de juliol, de mutu acord amb Síria o de manera unilateral, Israel s'haurà retirat completament del Líban, segons ha anunciat repetidament Barak. El primer ministre israelià confia que haurà reobert abans les converses directes amb El-Assad sobre la base d'ofrir una retirada israeliana del Golan a canvi d'una sortida honrosa del Líban i una pau completa amb Beirut i Damasc que inclouria l'obertura de fronteres i l'intercanvi d'ambaixadors.

El 13 de setembre, just set anys després de la signatura dels acords d'Oslo, i per tant ja amb un bienni de retard, Barak i Arafat tenen previst firmar el tractat de pau definitiu amb fronteres delimitades entre dos estats sobirans, amb acords de seguretat mutus i un repartiment de l'aigua acceptable per a totes dues parts. D'aquesta manera, l'1 de gener del 2001, en entrar realment el nou mil·lenni, el conflicte àrabo-israelià seria ja només una qüestió del segle XX...

El problema és que els calendaris reals al Pròxim Orient mai no s'atenen a les previsions. Les previsions, que consten sobretot a l'agenda de Barak, són molt ambicioses, però es basen en tres impor-

D'esquerra a dreta: el primer ministre israelià, Ehud Barak, i el president de l'Autonomia palestina, Iàsser Arafat.

tants victòries israelianes: obtenir la pau a totes les fronteres, quedar-se amb tot Jerusalem i esgarrapar entre un 10% i un 30% de Cisjordània. En aquestes condicions, El-Assad i Arafat poden considerar que no tenen tanta pressa.

El règim dictatorial sirí s'autojustifica per l'enfrontament històric amb Israel. Sense enemic, difícilment podria mantenir-se en un escenari d'opressió i fallida econòmica. El-Assad sap que a més del Golan, i abans de perdre el punt de fricció del sud del Líban des d'on administra pressió a Israel, necessita garanties que rebrà el mateix ajut nord-americà que sosté els veïns jordans i egipcis i que en el seu cas, ja molt malalt, és imprescindible per donar unes mínimes garanties d'èxit al seu fill i successor.

El problema d'Arafat és molt diferent. Ell en tindria prou amb recuperar els territoris que reivindica, però sense Jerusalem Oriental i amb una Cisjordània reduïda, que és en definitiva la forma que està agafant el nou estat palestí, necessi-

ta almenys un suport ampli entre els palestins de l'interior i la resignació dels altres, que són majoria; els que viuen, i hauran de continuar vivint, a l'exili.

Aquesta resignació no serà un acte voluntari ni gratuït. Els refugiats de 1948 i de 1967, sobretot els 400.000 que malviuen als camps del Líban, s'haurien de poder integrar en el seu país d'acollida i per això cal el vist-i-plau de Damasc, que actua com un poder colonial en la política libanesa ara fomentant la rebel·lió contra l'OAP d'Arafat, ara llançant els islamistes de Hezbol·lah contra les tropes israelianes atrapades al sud del país.

Israel, Palestina i Síria constitueixen, encara avui, un triangle tan inseparable com enigmàtic que continua encotillant el procés de pau en la seva aparent recta final, la més difícil. Tot un trencaclosques que sembla massa difícil de resoldre en tres cites concentrades al llarg de només un any per més que sigui l'últim del mil·lenni.